

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทย
มาตรฐานที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี
ตามปัจจัยทางสังคม

The Variation of Initial Consonant Blends /tr/
in Standard Thai as Spoken by Surat Thani
Speech Community by social factors

ศุภณัฐ เดชรักษา¹

มนัสนันท์ วรามิตร²

กฤษฎ์สุภาฯ กิตติพลไวยังรบ³

Suphanat Detraksa

Manussanun Waramit

Kritsoopacha Kittipholwaiwingrob

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐานที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีตามปัจจัยทาง

¹นิสิตปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดต่อได้ที่: spndrs0802@gmail.com

²Undergraduate Student, Bachelor of Education, Program in Secondary Education Major Thai, Faculty of Education, Chulalongkorn University, e-mail: spndrs0802@gmail.com

³นิสิตปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดต่อได้ที่: mw.loogked@gmail.com

²Undergraduate Student, Bachelor of Education, Program in Secondary Education Major Thai, Faculty of Education, Chulalongkorn University, e-mail: mw.loogked@gmail.com

³นิสิตปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดต่อได้ที่: kritsoopacha.1412@gmail.com

³Undergraduate Student, Bachelor of Education, Program in Secondary Education Major Thai, Faculty of Education, Chulalongkorn University, e-mail: kritsoopacha.1412@gmail.com

สังคม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ตัวอย่างผู้บอกภาษาเป็นผู้พูดภาษาไทยถิ่น สุราษฎร์ธานี และมีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จำนวน 20 คน โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือวิจัย ได้แก่ รายการคำศัพท์ ให้ผู้บอกภาษาอ่านรายการคำศัพท์ที่มีเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ เป็นภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 20 คำ วิเคราะห์รูปแบบที่ปรากฏจากการออกเสียงตามปัจจัยทางสังคม โดยใช้สถิติค่าความถี่และร้อยละ และอภิปรายความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบกับปัจจัยต่าง ๆ

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่ปรากฏมากที่สุด คือ [tr] ซึ่งเป็นรูปแบบมาตรฐาน ร้อยละ 47.75 รองลงมา คือ [tɰ] ร้อยละ 30.5 อันดับสาม คือ [t] ร้อยละ 7.25 อันดับสี่ คือ [kɰ] ร้อยละ 6 อันดับห้า คือ [tr̥] ร้อยละ 4.75 อันดับหก คือ [ts] ร้อยละ 2.25 อันดับเจ็ด คือ [tsr] และ [tɰ̥] ร้อยละ 0.5 เท่ากัน และรูปแบบที่ปรากฏน้อยที่สุด คือ [kʰɰ] และ [tsɰ] ร้อยละ 0.25 เท่ากัน เมื่อวิเคราะห์ตามปัจจัยทางสังคมพบว่า ปัจจัยด้านเพศ เพศหญิงปรากฏรูปแบบมาตรฐานมากกว่าเพศชาย ปัจจัยด้านอายุ วัยรุ่นปรากฏรูปแบบมาตรฐานมากกว่าวัยผู้ใหญ่ และปัจจัยด้านระดับการศึกษา ผู้มีการศึกษาระดับต่ำปรากฏรูปแบบมาตรฐานมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับกลางและระดับสูง รูปแบบที่ปรากฏสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระบบเสียงภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีอันเกิดจากการแปรของเสียงตามปัจจัยทางสังคม

คำสำคัญ: การแปรของเสียง ชุมชนเมืองสุราษฎร์ธานี ปัจจัยทางสังคม ภาษาไทยมาตรฐาน เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ

Abstract

The objective of this research article is to study the phonological variation of the initial consonant blend /tr/ in Standard Thai as spoken by members of the Surat Thani speech community, according to the sociolinguistic factors of gender, age, and educational background. The data were collected from 20 informants selected through purposive sampling, all of whom were native speakers of the Surat Thani dialect residing in the urban area of Surat Thani. The research instrument was a wordlist containing 20 standard Thai

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐาน ที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีตามปัจจัยทางสังคม

words with the initial consonant blend /tr/. The variants produced by the informants were analyzed using frequency and percentage, followed by a discussion of the relationship between the variants and sociolinguistic factors.

The research findings indicated that the most frequently occurring variant was [tr], the standard form, accounting for 47.75%. The second most common variant is [tɕ] (30.5%), followed by [t] (7.25%), [kɕ] (6%), [tr̥] (4.75%), and [ts] (2.25%). The seventh most frequent variants were [tsr] and [tɕl], each occurring at a rate of 0.5%. The least frequently occurring variants were [k^hɕ] and [tsɕ], both at 0.25%. The sociolinguistic analysis revealed that females tended to use the standard variant more frequently than males, adolescents tended to use the standard variant more frequently than adults, and speakers with lower educational backgrounds tended to use the standard variant more frequently than those with moderate or high levels of education. These patterns reflect a tendency toward sound change in the phonological system of the Surat Thani dialect, influenced by sociolinguistic factors.

Keywords: Phonological Variation, Surat Thani Speech Community, Social Factors, Standard Thai Language, Initial Consonant Blends

บทนำ

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านภาษาที่มีภาษาประจำถิ่นเป็นของตนเอง คือ ภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี อย่างไรก็ตามเมื่อจังหวัดเริ่มเกิดการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และการเมืองการปกครอง วิถีชีวิตของผู้คนก็เริ่มเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นศูนย์กลางความเจริญของจังหวัดและภาคใต้ตอนบน โดยผู้คนหันมาสื่อสารภาษาไทยมาตรฐานแทนการพูดภาษาถิ่น ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการทำให้เป็นมาตรฐาน (Standardization Process) (Wardhaugh & Fuller, 2021: 37-38) แต่เมื่อมีการสลับจากภาษาหนึ่งมาเป็นอีกภาษาหนึ่งย่อมมีการออกเสียงที่ไม่ถูกต้องเป็นเสียงอื่น เรียกว่า รูปแปร (Variants) (Wardhaugh & Fuller, 2021: 149)

นักภาษาศาสตร์สังคมชี้ให้เห็นถึงกระบวนการทำงานของภาษาในฐานะเครื่องถ่ายทอดบุคลิกลักษณะของคนในสังคม และอธิบายสาเหตุของการแปรทางภาษาจากปัจจัยทางสังคม (Holmes, 2013: 1) การแปรของภาษา (Linguistics Variation) คือ ปรากฏการณ์ที่ลักษณะใด ๆ ในภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น เสียง ความหมาย รูปคำ รูปประโยค รูปของภาษาที่เปลี่ยนแปลงตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไป สามารถใช้แทนกันได้ โดยที่ความหมายยังคงเดิม (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556: 18-19) โดยมักแปรไปตามปัจจัยทางสังคม (ปราณี กุลละวณิช และคณะ, 2540: 15) และเกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภาษา หากรูปแบบของภาษาที่สองมีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกับภาษาแม่จะเกิดการถ่ายโอนเชิงบวก คือ ผู้พูดออกเสียงได้ตรงตามรูปมาตรฐาน แต่หากรูปแบบของภาษาที่สองมีลักษณะต่างจากภาษาแม่จะเกิดการถ่ายโอนเชิงลบ คือ เกิดข้อผิดพลาดในการออกเสียงหรือรูปแปร (Ellis, 1994: 301)

ตัวแปรทางสังคมที่ทำให้ภาษาเกิดการแปรมีหลายปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ดังนี้ ปัจจัยด้านเพศ การวิจัยในหลากหลายภาษาพบว่า ผู้บอกภาษาเพศหญิงมักใช้รูปแบบภาษาที่ถูกต้องหรือภาษามาตรฐานมากกว่าเพศชาย ขณะที่เพศชายจะใช้รูปแบบภาษาถิ่นหรือภาษาพูดทั่วไปมากกว่าเพศหญิง (ปราณี กุลละวณิช และคณะ, 2540: 20-23; Holmes, 2013: 164) ปัจจัยด้านอายุ การศึกษารูปแปรของภาษาที่แตกต่างกันโดยอายุเรียกว่า การจำแนกให้แตกต่างกันโดยอายุ (Age Differentiation) คนต่างวัยจะใช้ภาษาที่แตกต่างกัน โดยวัยเรียนหรือวัยรุ่นมักได้รับอิทธิพลจากภาษามาตรฐานมากที่สุด และพร้อมที่จะรับวัฒนธรรมต่างถิ่นโดยเฉพาะวัฒนธรรมที่ทันสมัยวัยกลางคนหรือวัยทำงานอิทธิพลของภาษามาตรฐานจะลดน้อยลง ส่วนวัยชราแม้รักษาลักษณะดั้งเดิมของภาษาท้องถิ่นไว้มากที่สุด (กัลยา ดิงศภัทัย, 2526: 15-16) ส่วนปัจจัยด้านระดับการศึกษา ภาษามาตรฐานเป็นภาษาที่ใช้กันในโรงเรียนหรือสถานศึกษาอื่น ๆ ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงมีโอกาสนำภาษาทางการมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า (กัลยา ดิงศภัทัย, 2526: 16) ดังที่ นลินลักษณ์ หอมหวาน (2556: 35-38) พบว่า การศึกษามีผลต่อการใช้คำยืมภาษาจีนฮกเกี้ยนของคนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ต โดยผู้พูดที่มีระดับการศึกษาสูงมักใช้ภาษามาตรฐานมากกว่าผู้พูดที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า

เสียงควบกล้ำ (Clusters) เป็นเสียงที่ปัจจัยทางสังคมมีผลต่อการออกเสียงเห็นได้จากงานวิจัยของ พิมพ์ระวี เรืองวัฒน์ (2551: 85) พบว่า เสียงพยัญชนะควบกล้ำ

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐาน ที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีตามปัจจัยทางสังคม

(kw) และ (khw) ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาหลายรูปแบบ โดยมีความสัมพันธ์กับตัวแปรเพศ อายุ การศึกษา และวัจนลีลาอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งผู้พูดภาษาไทยถิ่นอยุธยานิยมใช้รูปแบบมาตรฐานอย่างเด่นชัด และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นในกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีอายุน้อยและในกลุ่มที่มีการศึกษาสูง รวมถึง รัตนสุวรรณ วรรธนะ (2560: 136) พบว่า สัทสัมพันธ์ของภาษาแม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้เสียงควบกล้ำเสียงพยัญชนะควบกล้ำของคนไทย ประกอบกับผู้วิจัยสังเกตว่าคนในชุมชนเมืองสุราษฎร์ธานีออกเสียง [tr] ในภาษาไทยมาตรฐานต่างกัน เช่น [tɕ] ตรงกับที่ ธีระพันธ์ ล. ทองคำ (2521: 49) แสดงความเห็นว่าเป็นเสียง /tɕ/ ในภาษาไทยถิ่นใต้มีความหลากหลายทางสัทศาสตร์ สามารถปรากฏรูปแบบได้หลากหลาย อีกทั้งงานวิจัยทางสัทศาสตร์ภาษาถิ่นใต้นิยมศึกษาเสียงพยัญชนะควบกล้ำ /kw/ และ /khw/ เสียง /mr/ และ /ml/ แต่ยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาเสียง /tr/ หรือ /tɕ/

ผู้วิจัยศึกษาเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำของทั้งในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี พบว่า เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำในภาษาไทยมาตรฐานมี 11 เสียง ได้แก่ /pr/ /pV/ /tr/ /kr/ /kV/ /kw/ /pʰr/ pʰV / /kʰr/ /kʰw/ และ /kʰV/ (กาญจนา นาคสกุล, 2551: 109) ส่วนเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำในภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีมี 13 เสียง คือ /pɕ/ /pV/ /pʰɕ/ /pʰV/ /kɕ/ /kV/ /kw/ /kʰɕ/ /kʰV/ /kʰw/ /mɕ/ /mV/ และ /tɕ/ (ธีระพันธ์ ล. ทองคำ, 2521: 29) จะเห็นว่าเสียง /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐานไม่ปรากฏในระบบเสียงภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี โดยปรากฏเสียง /tɕ/ ที่ใกล้เคียงที่สุด และแม้ว่าระบบเสียงของทั้งสองภาษาจะมีทั้งเสียง /t/ และเสียง /r/ แต่เสียง /r/ ในภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีปรากฏได้เพียงตำแหน่งพยัญชนะต้นเท่านั้น ทำให้เกิดคำถามวิจัยว่า เมื่อผู้พูดที่ใช้ภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีเป็นภาษาแม่ต้องพูดเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ที่ไม่มีในภาษาถิ่นของตนจะปรากฏเสียงแปรใดบ้าง ผลการวิจัยจะแสดงให้เห็นถึงรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และอิทธิพลของปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการออกเสียงของผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี รวมถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระบบเสียงภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีที่กำลังดำเนินอยู่ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษากำหนดนโยบายการเปลี่ยนแปลงของเสียงในภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีต่อไป

วัตถุประสงค์

ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐานที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีตามปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

วิธีการวิจัย

บทความวิจัยนี้ดำเนินการภายใต้กรอบทฤษฎีทางสัทวิทยาและภาษาศาสตร์สังคม โดยมีระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การคัดเลือกผู้บอกภาษา

ประชากรในการวิจัย คือ ผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี ซึ่งหมายถึง คนที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานีเท่านั้น และเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ให้ได้ผู้บอกภาษา จำนวน 20 คน มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่กำเนิดโต และมีภูมิลำเนาปัจจุบันในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี และพูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีเป็นภาษาแม่ และกำหนดคุณสมบัติตามตัวแปรที่จะศึกษา ดังนี้

1.1 เพศ แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 10 คน และเพศหญิง จำนวน 10 คน

1.2 อายุ กำหนดร่นอายุของผู้บอกภาษาเป็น 2 ช่วงวัย ได้แก่ วัยรุ่น อายุ 10-25 ปี จำนวน 10 คน และวัยผู้ใหญ่ อายุ 30 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน กำหนดระยะห่างระหว่างร่นอายุ 5 ปี เพื่อให้ผลการศึกษาแสดงถึงความแตกต่างของการออกเสียงระหว่างวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่อย่างชัดเจน

1.3 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ผู้มีการศึกษาระดับต่ำ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า จำนวน 6 คน ผู้มีการศึกษาระดับปานกลาง คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 7 คน และผู้มีการศึกษาระดับสูง คือ ระดับอุดมศึกษา จำนวน 7 คน อนึ่ง คำบอกระดับการศึกษาใช้เพื่อประโยชน์ของการวิจัยเท่านั้น มิได้มีเจตนาดูหมิ่นแต่อย่างใด

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐาน ที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีตามปัจจัยทางสังคม

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ รายการคำศัพท์ ที่มีเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ จำนวน 20 คำ โดยคัดเลือกจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 456-464) ดังตารางที่ 1 และเพิ่มคำศัพท์ที่มีเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว /kʰ/ /tɕʰ/ /t/ /f/ /s/ /r/ /l/ /n/ และเสียงพยัญชนะควบกล้ำ /pr/ /pʰr/ /pʰl/ จำนวน 22 คำ โดยสุ่มสลับตำแหน่งลงในรายการคำศัพท์ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บอกภาษาคาดเดาได้ว่าจะออกเสียงใดเป็นพิเศษ มีรายการคำศัพท์ จำนวน 42 คำ ดังตารางที่ 2 การตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย (Item-objective congruence: IOC) พบว่ามีค่ามากกว่า 0.5 หมายความว่าสามารถใช้วัดการออกเสียงของผู้บอกภาษาได้

ตารางที่ 1: รายการคำศัพท์ 20 คำ ที่ใช้สำหรับวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/

ลำดับ	คำศัพท์	สัทอักษรสากล	ลำดับ	คำศัพท์	สัทอักษรสากล
1	ตรัง	/traŋ/	11	ตระ (เวอร์)	/trà/
2	ตราด	/trà:t/	12	เตรียม	/triam/
3	ตรวจ	/truət/	13	ตรอม	/tro:m/
4	ตลก	/trò:k/	14	ตรม	/trom/
5	ตรง	/tron/	15	ไทร	/traj/
6	เตร	/trɛ:/	16	ตรี	/tri:/
7	ตรู่	/trù:/	17	ตราบ	/trà:p/
8	ตรุษ	/trùt/	18	ตรู	/trùʔ/
9	ตรา	/tra:/	19	ตริง	/truŋ/
10	ตรัส	/tràt/	20	ตรวน	/truan/

ตารางที่ 2: รายการคำศัพท์ 42 คำ ที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ออกภาษา

ลำดับ	คำศัพท์	ลำดับ	คำศัพท์	ลำดับ	คำศัพท์
1	เหลือ	15	ระนาด	29	ตรม
2	ตริง	16	เข้าตรู	30	เพรียก
3	ตราด	17	พลบค่ำ	31	ไตรรัตน์
4	แพร์	18	ตรุษไทย	32	ฉัตร
5	เลย	19	ชีส	33	โชติ
6	ฟาด	20	ตรา	34	ตรี
7	ตรวจ	21	ทรง	35	ฉิว
8	สร้าง	22	ตรัส	36	ล้ำ
9	ปรับ	23	ตำรวจ	37	พอก
10	ตรอก	24	ตระเวน	38	ตราบ
11	รำ	25	เตรียม	39	จำตรู
12	ตรง	26	สาป	40	โซ่
13	สลัก	27	ตรอม	41	ตริง
14	แต่	28	พริก	42	ตรวน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยอยู่ในช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด 19 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์ โดยให้ผู้ออกภาษาบันทึกเสียงการอ่านรายการคำศัพท์ในภาษาไทยมาตรฐานด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ส่งไฟล์เสียงให้ผู้วิจัย โดยกำชับให้ผู้ออกภาษาบันทึกเสียงในที่ที่ไม่มีเสียงรบกวน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลการออกเสียงที่ชัดเจน อย่างไรก็ตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมีข้อจำกัด คือ การอ่านอาจให้ผลการศึกษาแตกต่างจากการพูดเพราะการอ่านอ้างอิงจากตัวเขียน จึงขาดความเป็นธรรมชาติในการพูด

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐาน ที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีตามปัจจัยทางสังคม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำไฟล์เสียงการอ่านรายการคำศัพท์ของผู้บอกภาษามานับที่การออกเสียงเป็นสัทอักษรสากล (International Phonetic Alphabet: IPA) และวิเคราะห์รูปแบบที่ปรากฏตามปัจจัยทางสังคม โดยใช้สถิติค่าความถี่และร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผนภูมิและตาราง และวิเคราะห์ผลการวิจัยเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

การศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐานที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี นำเสนอผลการวิจัยดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3: ความถี่และร้อยละของรูปแบบการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐานที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี

ลำดับ	รูปแบบ	ความถี่	ร้อยละ
1	[tr]	191	47.75
2	[tr]	19	4.75
3	[tɕ]	122	30.50
4	[tɕ]	2	0.50
5	[kɕ]	24	6.00
6	[kʰɕ]	1	0.50
7	[ts]	9	2.25
8	[tsr]	2	0.50
9	[tsɕ]	1	0.50
10	[t]	29	7.25
รวม		400	100

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นถึงการศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐานที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี โดยปรากฏรูปแปรมาตรฐาน [tr] ความถี่รวม 191 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.75 รองลงมา คือ [tɕ] ความถี่รวม 122 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.50 อันดับสาม คือ [t] ความถี่รวม 29 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.25 อันดับสี่ คือ [kɕ] ความถี่รวม 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.00 อันดับห้า คือ [tr] ความถี่รวม 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.75 อันดับหก คือ [ts] ความถี่รวม 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.25 อันดับเจ็ด คือ [tsr] และ [tl] ความถี่รูปแปรละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.50 และรูปแปรที่ปรากฏน้อยที่สุด คือ [kʰɕ] และ [tsɕ] ความถี่รูปแปรละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.25 สามารถวิเคราะห์รูปแปรตามปัจจัยทางสังคมแต่ละด้าน ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ดังนี้

1. การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ตามปัจจัยด้านเพศ

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ตามปัจจัยด้านเพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง นำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4: การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐานของชุมชนเมืองสุราษฎร์ธานี ตามปัจจัยด้านเพศ

ลำดับ	รูปแปร	เพศชาย		เพศหญิง	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1	[tr]	80	40.00	111	55.50
2	[tr]	9	4.50	10	5.00
3	[tɕ]	51	25.50	71	35.50
4	[t]	2	1.00	0	0.00
5	[kɕ]	24	12.00	0	0.00
6	[kʰɕ]	1	0.50	0	0.00

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐาน
ที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีตามปัจจัยทางสังคม

ลำดับ	รูปแปร	เพศชาย		เพศหญิง	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
7	[ts]	9	4.50	0	0.00
8	[tsr]	2	1.00	0	0.00
9	[tsɿ]	1	0.50	0	0.00
10	[t]	21	10.5	8	4.00
รวม		200	100	200	100

ตารางที่ 4 แสดงว่า เมื่อศึกษาตามปัจจัยด้านเพศพบว่า เพศชายมีการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ มากกว่าเพศหญิง โดยปรากฏรูปแปรมาตรฐาน [tr] ความถี่ 80 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40 และปรากฏรูปแปรอื่น 9 รูปแปร ได้แก่ [tɿ] [kɿ] [t] [tr] [ts] [tɿ] [tsr] [kʰɿ] และ [tsɿ] ตามลำดับ ขณะที่หญิงปรากฏรูปแปรมาตรฐาน [tr] ความถี่ 111 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.50 และปรากฏรูปแปรอื่นเพียง 3 รูปแปร ได้แก่ [tɿ] [tr] และ [t] ตามลำดับ สะท้อนว่า เพศชายมีแนวโน้มการแปรเสียงมากกว่าเพศหญิง

2. การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ตามปัจจัยด้านอายุ

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ตามปัจจัยด้านอายุ ได้แก่ วัยรุ่น อายุ 10-25 ปี และวัยผู้ใหญ่ อายุ 30 ปีขึ้นไป นำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 5: การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐานของชุมชนเมืองสุราษฎร์ธานี ตามปัจจัยด้านอายุ

ลำดับ	รูปแปร	วัยรุ่น		วัยผู้ใหญ่	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1	[tr]	116	58.00	75	37.50
2	[tr]	8	4.00	11	5.50
3	[tɿ]	58	29.00	64	32.00
4	[tɿ]	0	0.00	2	1.00

ลำดับ	รูปแปร	วัยรุ่น		วัยผู้ใหญ่	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
5	[kɯ]	3	1.50	21	10.50
6	[kʰɯ]	0	0	1	0.50
7	[ts]	8	4.00	1	0.50
8	[tsr]	0	0	2	1.00
9	[tsɯ]	1	0.50	0	0.00
10	[t]	6	3.00	23	11.50
รวม		200	100	200	100

ตารางที่ 5 แสดงว่า เมื่อศึกษาตามปัจจัยด้านอายุพบว่า วัยผู้ใหญ่มีการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ มากกว่าวัยรุ่น โดยปรากฏรูปแปรมาตรฐาน [tr] ความถี่ 75 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.50 และปรากฏรูปแปรอื่น 8 รูปแปร ได้แก่ [tɯ] [t] [kɯ] [tr] [tɰ] [tsr] [kʰɯ] และ [ts] ตามลำดับ ขณะที่วัยรุ่นปรากฏรูปแปรมาตรฐาน [tr] ความถี่ 116 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.00 และปรากฏรูปแปรอื่น 6 รูปแปร ได้แก่ [tɯ] [tr] [ts] [t] [kɯ] และ [tsɯ] ตามลำดับ สะท้อนว่า วัยผู้ใหญ่มีแนวโน้มการแปรเสียงมากกว่าวัยรุ่น

3. การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ตามปัจจัยด้านระดับการศึกษา

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ โดยศึกษาตามปัจจัยด้านระดับการศึกษา ได้แก่ ผู้มีการศึกษาระดับต่ำ ผู้มีการศึกษาระดับกลาง และผู้มีการศึกษาระดับสูง พบผลการศึกษาดังนี้

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐาน
ที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีตามปัจจัยทางสังคม

ตารางที่ 6: การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐานของชุมชน
เมืองสุราษฎร์ธานี ตามปัจจัยด้านระดับการศึกษา

ลำดับ	รูปแปร	ผู้มีการศึกษา ระดับต่ำ		ผู้มีการศึกษา ระดับกลาง		ผู้มีการศึกษา ระดับสูง	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1	[tr]	60	50.00	62	44.30	68	48.57
2	[tr]	10	8.33	5	3.60	4	2.86
3	[tɕ]	32	26.67	45	32.10	46	32.86
4	[tɕ]	0	0.00	0	0.00	2	1.43
5	[kɕ]	3	2.50	20	14.30	1	0.71
6	[kʰɕ]	1	0.83	0	0.00	0	0.00
7	[ts]	8	6.67	0	0.00	1	0.71
8	[tsr]	1	0.83	0	0.00	1	0.71
9	[tsɕ]	0	0.00	1	0.70	0	0.00
10	[t]	5	4.17	7	5.00	17	12.15
รวม		120	100	140	100	140	100

ตารางที่ 6 แสดงว่า เมื่อศึกษาตามปัจจัยด้านระดับการศึกษา ผู้มีการศึกษา
ระดับกลางมีการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ มากที่สุด โดยปรากฏรูปแปร
มาตรฐาน [tr] ความถี่ 62 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.30 และปรากฏรูปแปรอื่น 5 รูปแปร
ผู้มีการศึกษาระดับสูงมีการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ รองลงมา โดยปรากฏ
รูปแปรมาตรฐาน [tr] ความถี่ 68 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.57 และปรากฏรูปแปรอื่น 7 รูป
แปร ผู้มีการศึกษาระดับต่ำมีการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ น้อยที่สุด
โดยปรากฏรูปแปรมาตรฐาน [tr] ความถี่ 60 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 และปรากฏรูป
แปรอื่น 7 รูปแปร สะท้อนว่า ผู้มีการศึกษาระดับกลางมีแนวโน้มการแปรเสียงมากกว่าผู้มี

การศึกษาระดับสูงและผู้มีการศึกษาระดับต่ำ และผู้มีการศึกษาระดับสูงมีแนวโน้มการแปรเสียงมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับต่ำ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะต้น /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐานของชุมชนเมืองสุราษฎร์ธานีในภาพรวมพบว่า ปรากฏรูปแปรมาตรฐาน [tr] มากที่สุด ร้อยละ 47.75 และปรากฏรูปแปรอื่นรวมร้อยละ 52.50 โดยรูปแปรอื่นที่ปรากฏมากที่สุด คือ [tɤ] คิดเป็นร้อยละ 30.50 รองลงมา คือ [t] คิดเป็นร้อยละ 7.25 รูปแปร [tɤ] วิเคราะห์ได้ว่าเกิดจากอิทธิพลของภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีที่มีเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tɤ/ อยู่ในระบบเสียง ทำให้ผู้บอกภาษานำเสียงที่มีลักษณะใกล้เคียงที่สุดที่มีอยู่ในระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นมาใช้ ขณะที่รูปแปร [t] วิเคราะห์ได้ว่าเกิดจากปัญหาของผู้พูดที่ไม่สามารถออกเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำได้ โดยสามารถอภิปรายผลการศึกษาตามปัจจัยทางสังคมแต่ละด้าน ดังนี้

ปัจจัยด้านเพศพบว่า เพศชายมีแนวโน้มการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ มากกว่าเพศหญิง โดยเพศหญิงออกเสียงได้ตรงตามรูปมาตรฐานมากกว่าเพศชาย ตรงกับทฤษฎีที่เพศหญิงจะตั้งใจออกเสียงให้ตรงกับเสียงมาตรฐานมากกว่าเพศชาย (ปราณี กุลละวณิช และคณะ, 2540: 20-23) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณรัตน์ ราชรักษ์ (2556: 70) พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการออกเสียงที่ต่างกันของผู้บอกภาษา ในภาษาไทยถิ่นนครศรีธรรมราช โดยเพศหญิงจะใช้รูปแปรมาตรฐานมากกว่าเพศชาย สะท้อนว่าเพศหญิงมีทักษะในการออกเสียงที่ไม่มีในภาษาถิ่นของตนได้ดีกว่าเพศชาย

ปัจจัยด้านอายุพบว่า วัยผู้ใหญ่มีแนวโน้มการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ มากกว่าวัยรุ่น โดยวัยรุ่นออกเสียงได้ตรงตามรูปมาตรฐานมากกว่าวัยผู้ใหญ่ ค่าความถี่ในการออกเสียงระหว่างสองช่วงวัยแตกต่างกันค่อนข้างสูง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สุวรรณรัตน์ ราชรักษ์ (2556: 71-72) วิเคราะห์ได้ว่าเป็นเพราะคนรุ่นใหม่ได้รับอิทธิพลจากภาษามาตรฐานในชีวิตประจำวัน จากสื่อสังคมออนไลน์ รวมถึงทัศนคติที่ว่าผู้ที่พูดภาษาถิ่นหรือพูดติดสำเนียงภาษาถิ่นเป็นคนไม่ทันสมัยและมาจากชนบท ทำให้ต้องออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคม เช่นเดียวกับที่ ฌลิลา มหาพูนทอง และ กัลยา ดิงศักดิ์ (2561: 156) พบว่า ภาษาไทยถิ่นภูเก็ตในปัจจุบันมีแนวโน้มการ

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐาน ที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีตามปัจจัยทางสังคม

เปลี่ยนแปลงที่ผู้เข้าหาภาษาไทยมาตรฐาน เนื่องจากกลุ่มคนอายุน้อยใช้รูปแบบทางภาษาที่เป็นภาษาไทยมาตรฐานมากที่สุด ต่างจากวัยผู้ใหญ่ที่มีแนวคิดอนุรักษ์ภาษาถิ่น แม้มีอิทธิพลจากภาษามาตรฐานในชีวิตประจำวันแต่ก็คงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Cultural Identity) มากกว่ากลุ่มวัยรุ่น ทำให้กลุ่มวัยผู้ใหญ่ใช้รูปแบบที่มีในภาษาถิ่นมากกว่ากลุ่มวัยรุ่น

ปัจจัยด้านระดับการศึกษามีผลการวิจัยที่น่าสนใจ กล่าวคือ ผู้มีการศึกษาระดับกลางมีแนวโน้มการแปรเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ มากกว่าผู้มีการศึกษาระดับสูงและผู้มีการศึกษาระดับต่ำ และผู้มีการศึกษาระดับสูงมีแนวโน้มการแปรเสียงมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับต่ำ โดยผู้พูดที่มีการศึกษาระดับต่ำสามารถออกเสียงได้ตรงตามเสียงมาตรฐานมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับสูง และผู้พูดที่มีการศึกษาระดับกลางออกเสียงได้ตรงตามเสียงมาตรฐานน้อยที่สุด วิเคราะห์ได้ว่า กลุ่มผู้พูดที่มีระดับการศึกษาต่ำส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งยังห่างจากแวดวงการศึกษาไม่นาน ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงส่วนมากอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ ซึ่งห่างจากแวดวงการศึกษาเป็นเวลานานและอยู่ในช่วงวัยทำงาน คนในแวดวงการทำงานก็มักอยู่ในช่วงวัยเดียวกัน ปัจจัยด้านอายุจึงอาจมีอิทธิพลเหนือปัจจัยด้านระดับการศึกษา ดังงานวิจัยของ ฤทัยรัตน์ คุณธนะ (2561: 61) ที่สรุปว่า ตัวแปรด้านอายุ อาชีพ และระดับการศึกษา อาจมีความสัมพันธ์กัน โดยผู้พูดอายุมากมีการแปรภายในกลุ่มมากที่สุด ประกอบกับงานวิจัยอื่น ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำจะแบ่งเป็นวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ในอัตราส่วนที่เท่ากัน แต่งานวิจัยนี้ต่างออกไปเพราะมีวัยรุ่นจำนวนมากว่า ส่งผลให้ข้อค้นพบอาจมาจากปัจจัยด้านอายุ ไม่ใช่ระดับการศึกษา

ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการออกเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ของผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีมากที่สุด คือ อายุ เพศ และระดับการศึกษา ตามลำดับ รูปแบบที่ปรากฏมากที่สุด คือ [tɕ] ซึ่งเป็นเสียงที่มีในภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี ต่างกันตรงเสียง /-r/ ในภาษาไทยมาตรฐานเป็นเสียงร่ว ปุ่มเหงือก (Alveolar Trill) ส่วนเสียง /-ɽ/ ในภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีเป็นเสียงเปิด ลิ้นม้วน (Retroflex Approximant) จึงอธิบายได้ว่าผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีจะออกเสียงที่ใกล้เคียงกับภาษาถิ่นของตนมากที่สุดเมื่อต้องออกเสียงในภาษาไทยมาตรฐาน ผลการศึกษายังสะท้อนถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระบบเสียงภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี คือ เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tɕ/ อาจสูญไปและมีเสียง /tr/ มาแทนที่เป็นเสียงควบกล้ำใหม่ในอนาคต ซึ่งไม่มีมาก่อนในระบบเสียง

ภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานี จากการศึกษาครั้งล่าสุดของ ธีระพันธ์ ล. ทองคำ เมื่อปี 2521 เนื่องจากคนรุ่นใหม่ออกเสียง มาตรฐานได้มากกว่า ประกอบกับปัจจัยอื่น เช่น ความเจริญของเมืองทำให้ผู้คนจำเป็นต้องใช้ภาษาไทยมาตรฐานในการติดต่อสื่อสาร และครอบครัวในปัจจุบันปลูกฝังให้บุตรหลานพูดภาษาไทยได้ถูกต้องชัดเจน (ฉัตรลิกา มหาพูนทอง และ กัลยา ดิงศภิตย์, 2561: 182)

บทสรุป

การศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐานที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีตามปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่า ปรากฏรูปแปรมากถึง 10 รูปแปร เรียงลำดับตามรูปแปรที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ [tr] [tɤ] [t] [kɤ] [tr̥] [ts] [tsr̥] [tɤ] k'ɤ และ [tsɤ] เมื่อวิเคราะห์ตามปัจจัยทางสังคมพบว่า เพศหญิงออกเสียงได้ตรงตามเสียงมาตรฐานมากกว่าเพศชาย วัยรุ่นออกเสียงได้ตรงตามเสียงมาตรฐานมากกว่าวัยผู้ใหญ่ และผู้มีการศึกษาระดับต่ำออกเสียงได้ตรงตามเสียงมาตรฐานมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับกลางและระดับสูง โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออกเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐานของผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีมากที่สุด คือ อายุ เพศ และระดับการศึกษา ตามลำดับ

ร้อยละของรูปแปรมาตรฐานที่มากกว่ารูปแปรอื่น ๆ สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบเสียงภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีที่กำลังดำเนินอยู่ และยังมี ความชัดเจนขึ้นเมื่อพิจารณาร่วมกับตัวแปรด้านอายุ เมื่อวัยรุ่นปรากฏรูปแปรมาตรฐาน ต่างกับวัยผู้ใหญ่ค่อนข้างมาก ทำให้เสียง /tɤ/ ซึ่งเป็นเสียงดั้งเดิมที่มีในระบบเสียง ภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีมีแนวโน้มจะสูญไป และถูกแทนที่ด้วยเสียง /tr/ จากภาษาไทย มาตรฐาน สาเหตุเกิดจากคนรุ่นใหม่นิยมออกเสียงมาตรฐาน /tr/ มากกว่า โดยการใช้ ภาษาของคนรุ่นใหม่ยังสามารถทำนายการใช้ภาษาในอนาคตได้ (Labov, 1972: 99, อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556: 39) และการแปรเสียงที่แตกต่างกันของคนใน สังคมย่อมนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในระดับภาษา (ปราณี กุลละวณิชย์ และคณะ, 2540: 59) การศึกษาครั้งนี้ยังสนับสนุนข้อเสนอมอง ตามใจ อภิวิสุทธิโยธิน (2564: 1-32) ในภาพ รวมการศึกษาภาษาไทยถิ่นได้ว่า เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำในภาษาไทยถิ่นได้มีการศึกษา มาเป็นเวลานานแล้ว อีกทั้งบางเสียงยังพบเฉพาะในบางถิ่น จึงควรนำผลการศึกษา มาเปรียบเทียบกันในแต่ละถิ่นเพื่อให้เห็นพัฒนาการของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำของ

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐาน ที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีตามปัจจัยทางสังคม

ภาษาไทยถิ่นใต้ในจังหวัดนั้นว่ายังคงเก็บรักษา ละทิ้ง หรือได้เพิ่มเติมเสียงใดมาบ้างในระบบเสียง นำไปสู่แนวทางการศึกษาต่อยอดที่น่าสนใจ ได้แก่ การศึกษาเพื่อปรับปรุงระบบเสียงภาษาถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้เป็นฉบับปัจจุบัน รวมถึงการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางสังคมที่มีอำนาจเหนือกว่าปัจจัยอื่น ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในมิติการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน โดยส่งเสริมการเรียนรู้ความหลากหลายทางเสียงในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาชุมชนผ่านการอนุรักษ์อัตลักษณ์ทางภาษา และเสริมสร้างความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง

ข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้ คือ ใช้ผู้บอกภาษาน้อยกว่าสัดส่วนมาตรฐาน คือ จำนวน 20 คน จากประชากรทั้งหมด 189,816 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2566: 5) ขณะที่สัดส่วนมาตรฐานในพื้นที่ที่มีประชากรมากกว่า 150,000 คน คือ 1:100 คิดเป็นจำนวน 1,500 คน (Buchstaller & Khatatb, 2021: 74-95) ผู้วิจัยจึงเลือกผู้บอกภาษาให้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ เพื่อให้สามารถรองรับความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยในบริบทการศึกษาครั้งนี้ได้

รายการอ้างอิง

- กัลยา ดิงศภิตย์. (2526). วิธีการศึกษาภาษาไทยถิ่น. ใน เพียรศิริ วงศ์วิภาณนท์ (บ.ก.), *ศาสตร์แห่งภาษา*, (น. 7-25). กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา นาคสกุล. (2551). *ระบบเสียงภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัตรลิกา มหาพูนทอง, และ กัลยา ดิงศภิตย์. (2561). การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยถิ่นภูเก็ตปัจจุบันผ่านการสัมผัสภาษาถิ่น. *วารสารมนุษยศาสตร์*, 25(1), 155-183.
- ตามใจ อวิรุทธิโยธิน. (2564). ภาพรวมการศึกษาภาษาไทยถิ่นใต้. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 13(1), 1-32. <https://ejournal.sru.ac.th/index.php/jhsc/article/view/1143>
- ธีระพันธ์ ล. ทองคำ. (2521). *เสียงและระบบเสียงในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 16 อำเภอ*. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นลินลักษณ์ หอมหวน. (2556). *การใช้คำยืมภาษาจีนฮกเกี้ยนของคนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ตตามตัวแปรทางสังคมบางประการ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์]. ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital “วช.”. [https:// dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/276962](https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/276962)
- ปราณี กุลละวณิช, กัลยา ดิงศรัทย์, สุตาพร ลักษณะนิยานวิน, และ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2540). *ภาษาทัศนาว* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์ระวี เรืองวัฒเก. (2551). *การแปรทางสังคมของพยัญชนะควบกล้ำ (kw) และ (khw) ในภาษาไทยถิ่น ตำบลบ้านแพรง อำเภอบ้านแพรง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Intellectual Repository. <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/28862>
- รัตนสุวรรณ ธรรมธร. (2560). *ปรากฏการณ์การรับรู้เสียงสระแทรกในพยัญชนะควบกล้ำของผู้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/59690>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. ฉะเชิงเทรา: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- ฤทัยรัตน์ คุณธนะ. (2561). *การแปรของ (kh) ในภาษาพวนบ้านฝายมูล ตำบลปากา อำเภอบางบาล จังหวัดนนทบุรี : การศึกษาทางสัทศาสตร์สังคม*. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 17(1), 53-64. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jhnu/article/view/242356>
- สุวรรณรัตน์ ราชรักษ์. (2556). *การแปรของสระสูงยาว (i:, i:, u:) ในภาษาไทยถิ่นนครศรีธรรมราชตามตัวแปรอายุ เพศ และวันลีลา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/42951>

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /tr/ ในภาษาไทยมาตรฐาน
ที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุราษฎร์ธานีตามปัจจัยทางสังคม

- สำนักงานสถิติจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2566). รายงานสถิติจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2566. สำนักงานสถิติจังหวัดสุราษฎร์ธานี. <https://surat.nso.go.th/reports-publications/survey-project-report-sample-census/rp2566.html>
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2556). *ภาษาศาสตร์สังคม* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Buchstaller, I., & Khattab, G. (2021). *Population samples*. In L. Litosseliti (Ed.), *Research methods in linguistics* (3rd ed., pp. 74-95). Bloomsbury Academic.
- Ellis, R. (1994). *The study of second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Holmes, J. (2013). *An introduction to sociolinguistics* (4th ed.). New York: Routledge.
- Wardhaugh, R., & Fuller, J. M. (2021). *An introduction to sociolinguistics* (8th ed.). Hoboken: Wiley-Blackwell.

Received: May 8, 2025

Revised: July 22, 2025

Accepted: August 1, 2025